

VIDÉKFEJLESZTÉSI POLITIKA 2014-2020

UDVARDY Péter
egyetemi docens
ÓE AMK

NVS

- *A Nemzeti Vidékstratégia (NVS) célja, hogy a Magyarország vidéki térségeinek nagy részén érvényesülő kedvezőtlen folyamatokat megfordító, a fenntarthatóságot, az életképes élelmiszertermelést és a vidéki értékeket a középpontba állító vidékpolitikai célokat, kereteket és végrehajtási kereteket jelöljön ki*
- *A 2020-ig tartó időszak során a vidékstratégia nemzeti programokon keresztül valósul meg*
- *Ennek egyik fontos eleme a Föld- és birtokrendezési, üzemszabályozási program*
- *A programban kiemelt célként szerepel a földügyi szabályozásra, ezen belül is a birtokrendezésre vonatkozó jogi szabályozás áttekintése és újrafogalmazása*
- *A birtokszerkezet elaprózódott, a földtulajdonlás és a földhasználat szétvált és problémát jelent az osztatlan közös tulajdon is*

Az NVS átfogó és stratégiai céljai

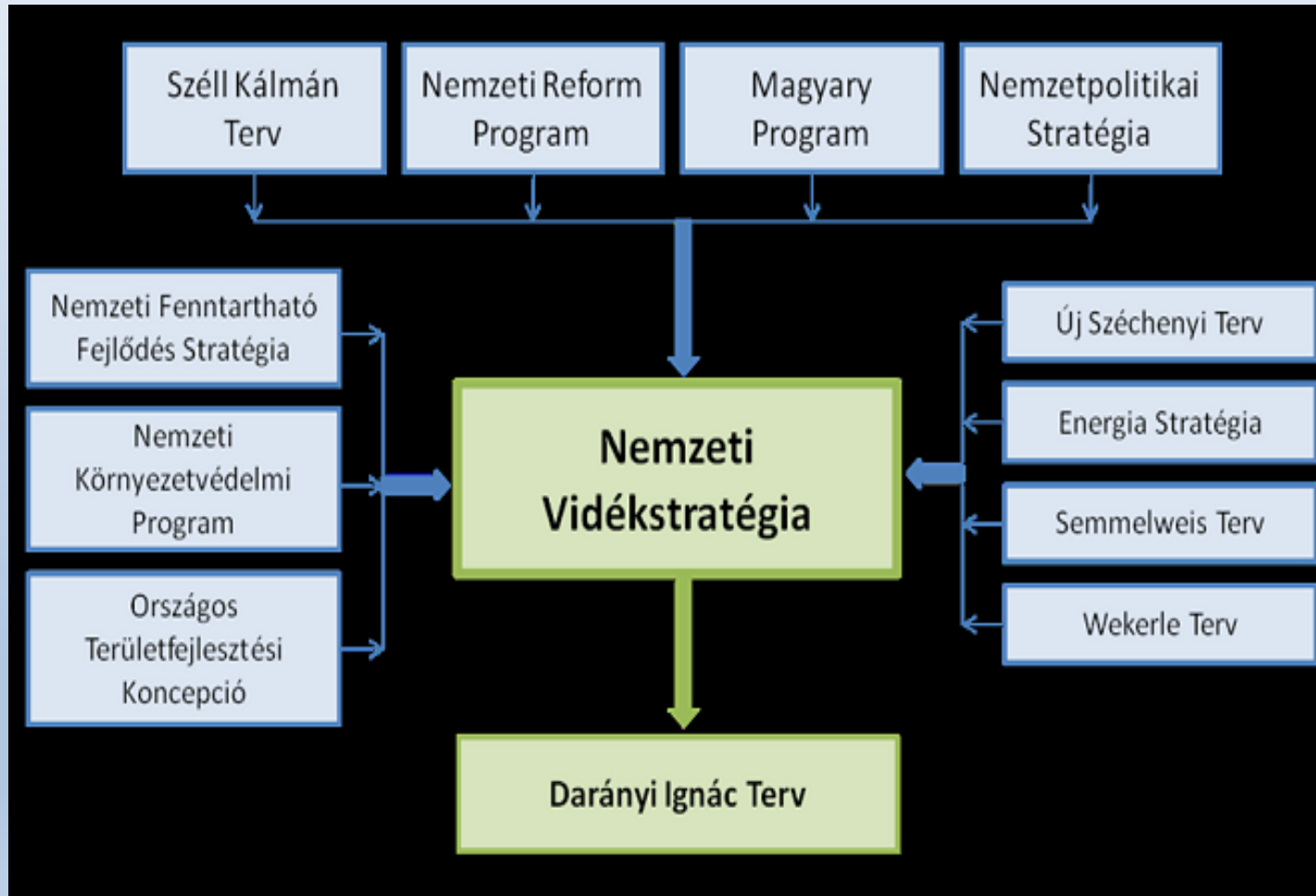
Vidéki térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása

Stratégia célok

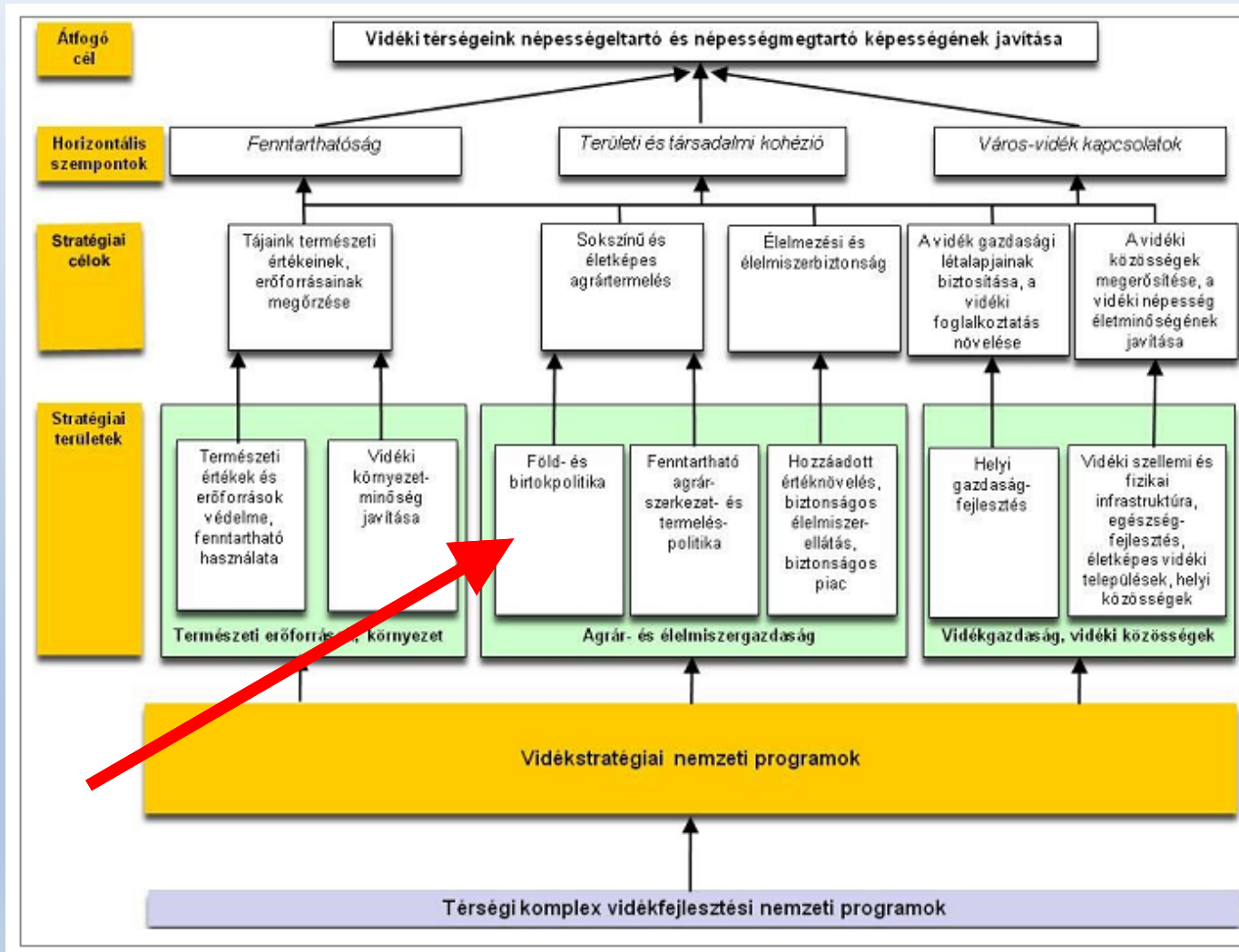

- *Tájaink természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése*
- *Sokszínű és életképes agrártermelés*
- *élelmezési és élelmiszerbiztonság*
- *A vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése*
- *A vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása*

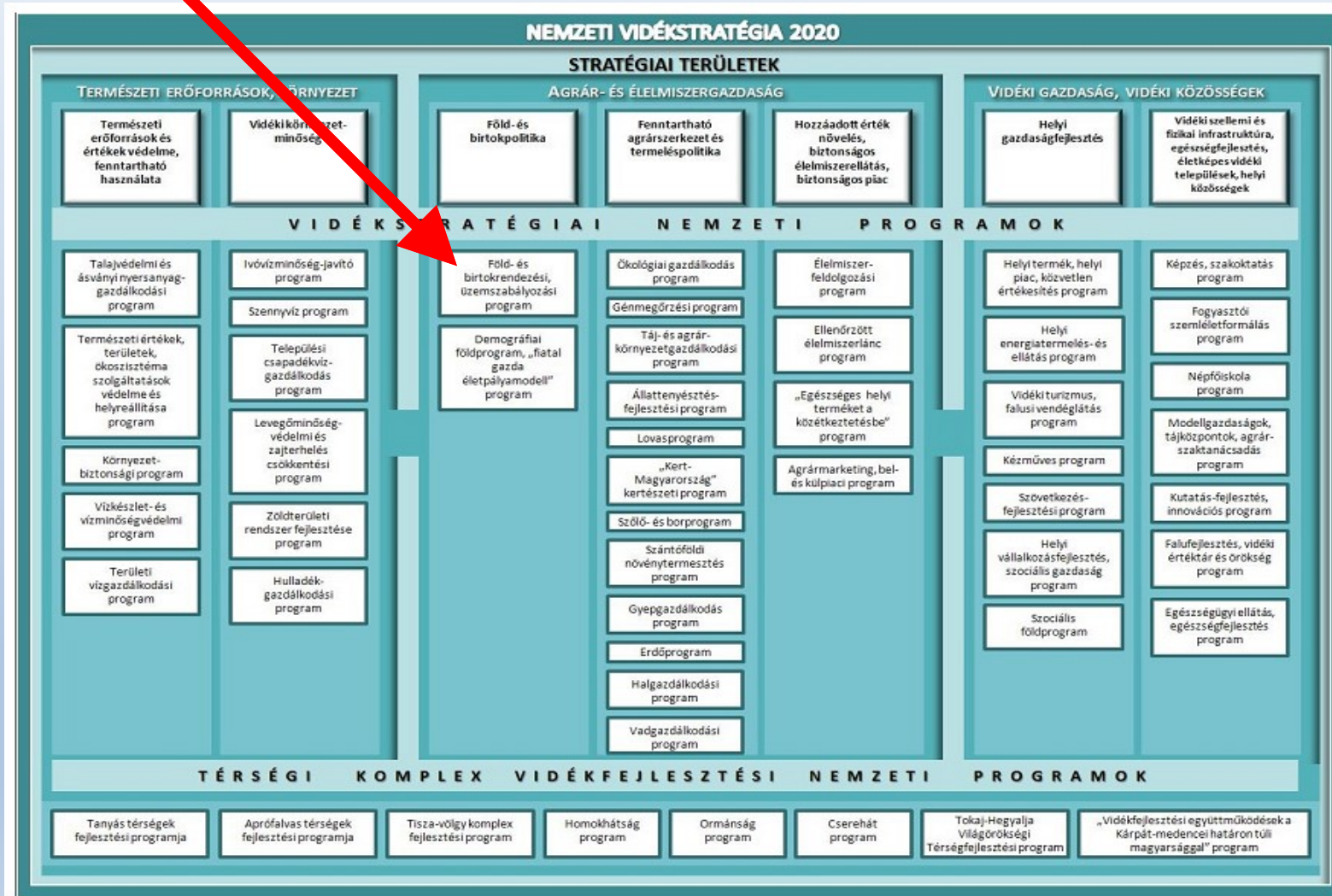
Az NVS helye a fejlesztési tervek és stratégiák között

Az NVS célrendszere és területei

Stratégiai területek és vidékstratégiai nemzeti programok

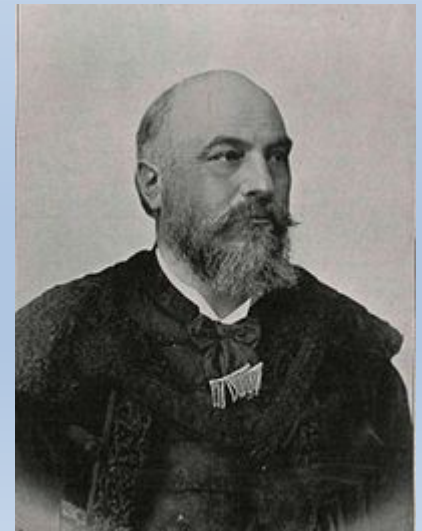
A föld- és birtokpolitika céljai az NVS-ben

- *A termőföldvagyron* védelme, a hazai természetes és jogi személyek földtulajdon szerzésének és használatának elősegítése az uniós szabályozással összhangban lévő eszközökkel
- *a középbirtokok* szerepének a megerősítése
- a fenntarthatóság követelményeit teljesítő, a foglalkoztatást biztosító gazdálkodási formák, kiemelten *a családi gazdaságok* és azok társulási gazdálkodásának segítése
- átlátható, *stabil* üzemszerkezeti szabályozás
- az állam pozícióinak erősítése *a földpiacon*, az állam kezelésében lévő nemzeti földvagyon nemzetstratégiai célokat, közérdeket szolgáló felhasználása
- a mező- és erdőgazdasággal foglalkozók *korszerkezetének* javítása, fiatalok gazdálkodóvá válásának segítése
- *a helyben lakó* gazdálkodók földhöz jutásának segítése
- a termőföld-kivonások korlátozása, a felhagyott területek *újrahasznosítása*

Darányi Ignác Terv – intézkedési területek

A Darányi Ignác Terv a Nemzeti Vidékstratégia megvalósításának keretprogramja

- A jogszabályi környezet megújítása, életszerűvé tétele
- Hatékony, ügyfélbarát támogatási és intézményrendszer kialakítása
- Szemléletformálási, képzési programok és akciók indítása
- Uniós és hazai társfinanszírozású programok kidolgozása és indítása
- Nemzeti finanszírozású programok kidolgozása és indítása

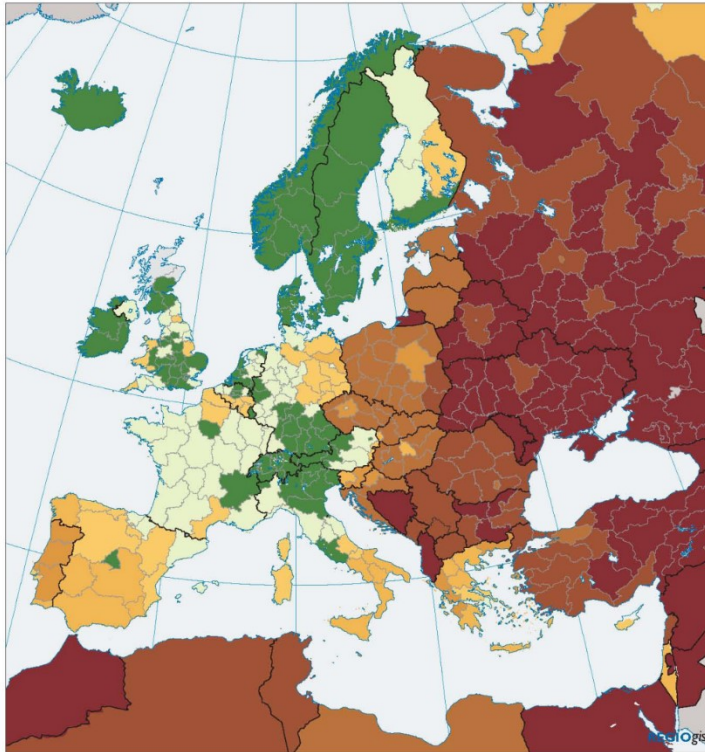

Darányi Ignác terv – kapcsolódási pontok

- KAP reform
- EU fenntartható fejlődés programok
- Europe 2020 stratégia
- Uniós környezeti programok
- Biológiai diverzitás akcióterv

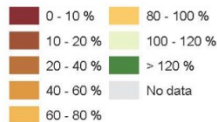

Egy főre eső GDP és jövedelemtermelő képesség az EU-ban

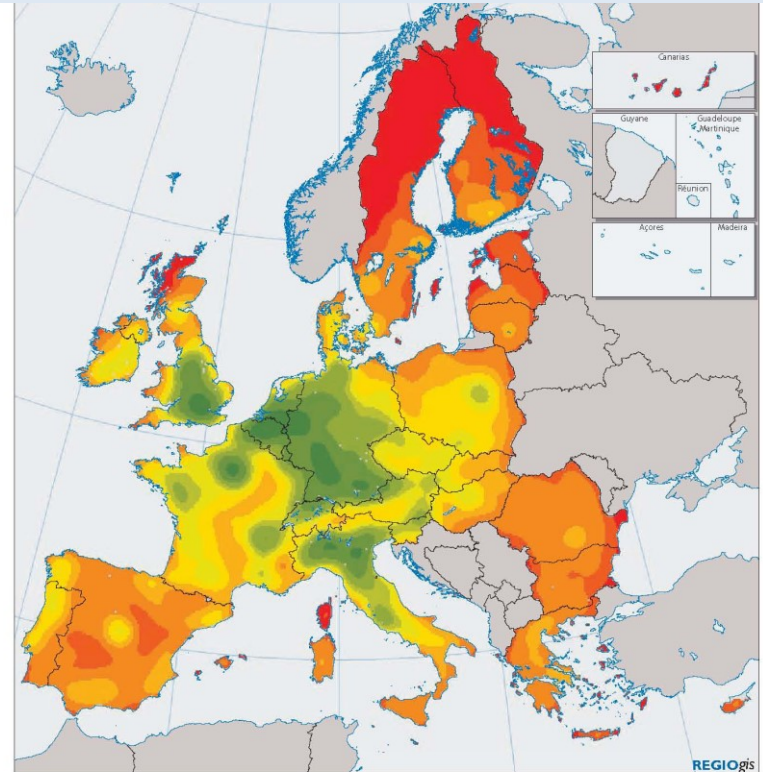
Map 12 GDP/head (Euro), 2005

Index, EU-27 = 100

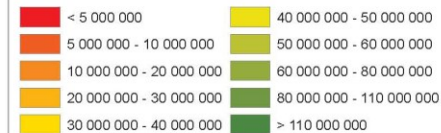

Sources: Eurostat, World Bank, UNSD, NISs,
DIG REGIO estimates
AL: 2004; PS, UA, BY: 2003; TR: 2001; RU: 2002

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries (NUTS regions)
Other administrative boundaries: Global Administrative Unit Layer (GAUL), FAO

Map 1 Potential GDP (PPS), 2005

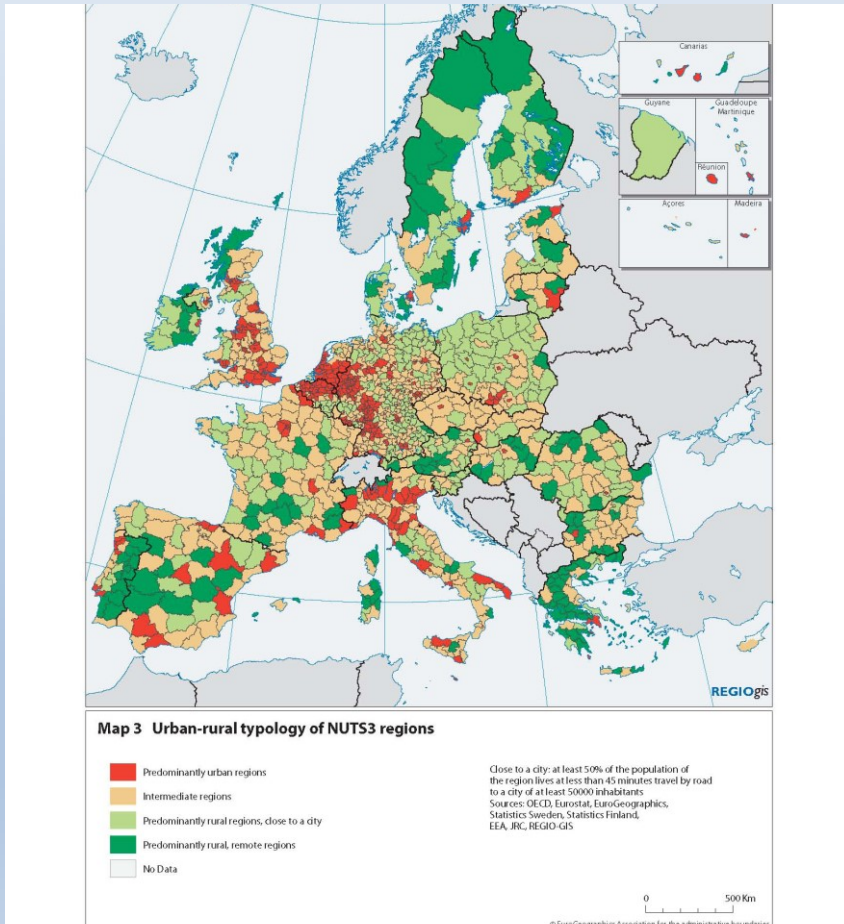

Potential GDP in a neighbourhood of
100 km radius: Inverse-distance weighted
sum of local population * local GDP/head
(Index EU27=100)

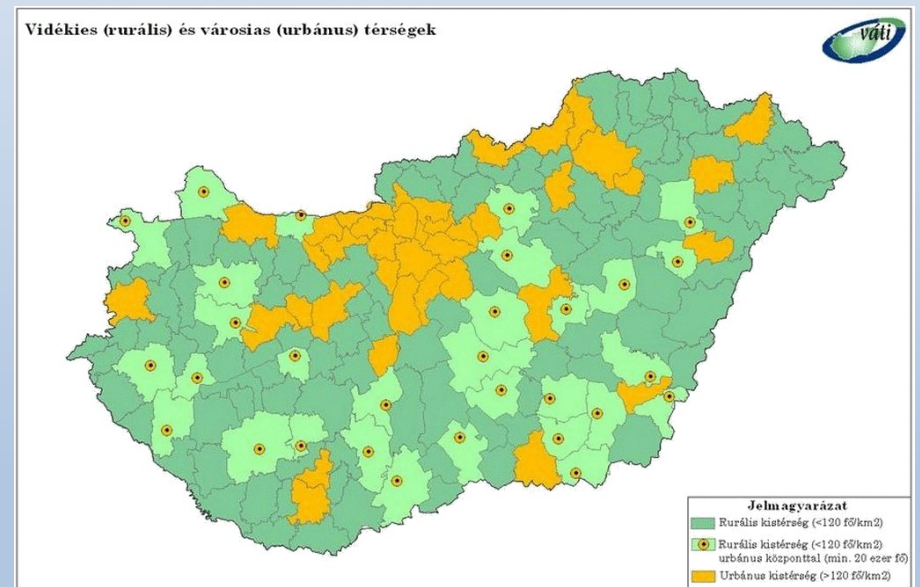
Sources: Eurostat, REGIO-GIS

Vidék-város

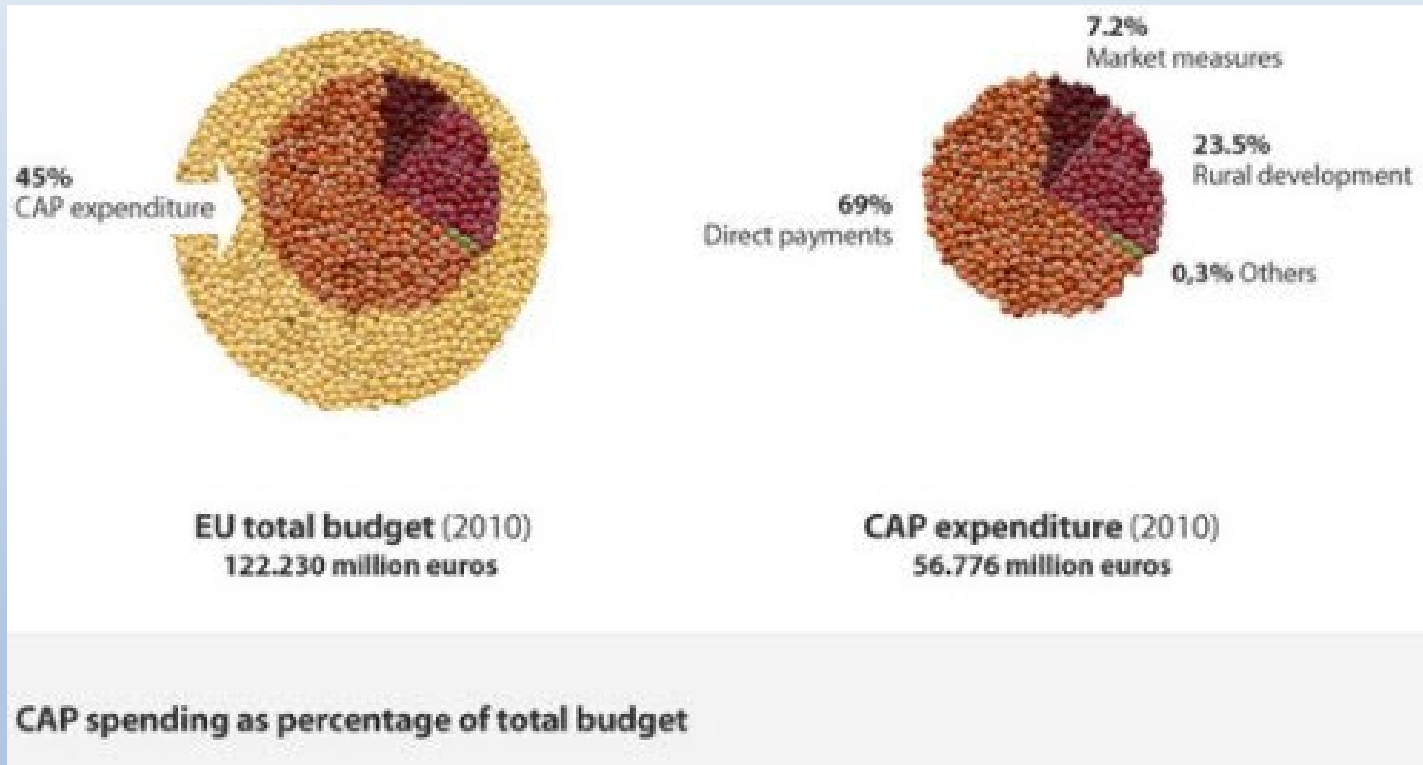

Forrás: europa.eu

Forrás: OTK, 2005

Közös agrárpolitika

KAP forgatókönyvek

Farm income change by scenario,
2007-2020, in %

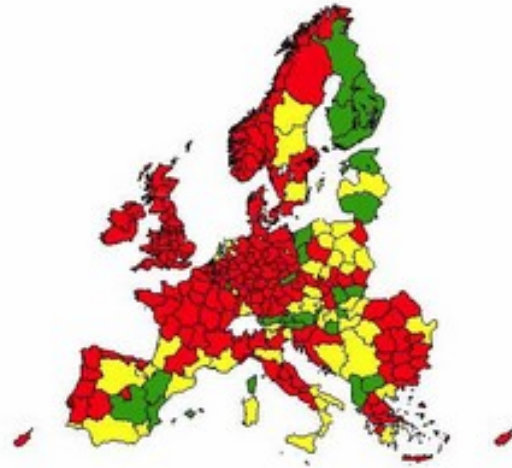
Reference

Conservative CAP

Liberalisation

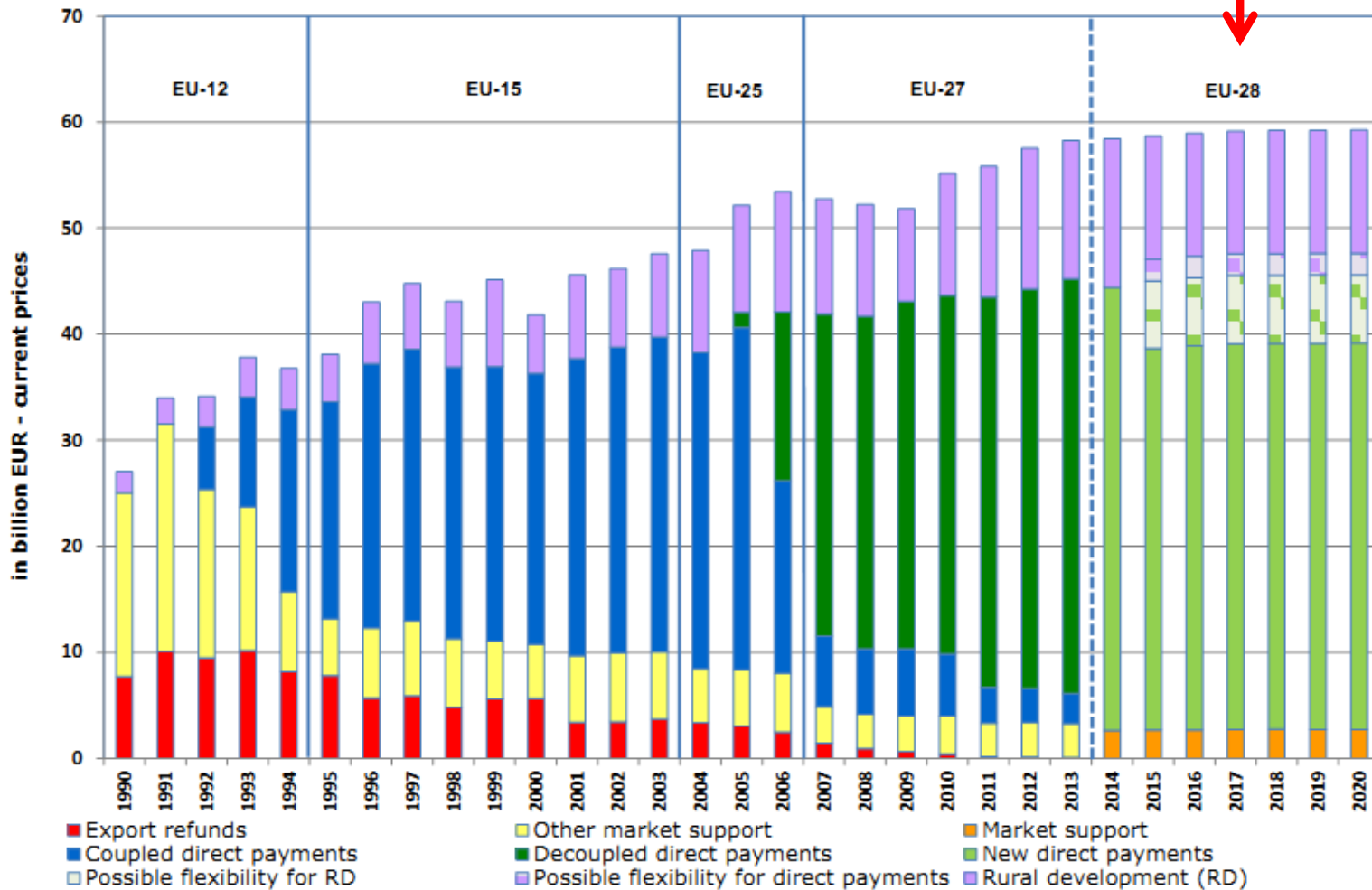

< -19%

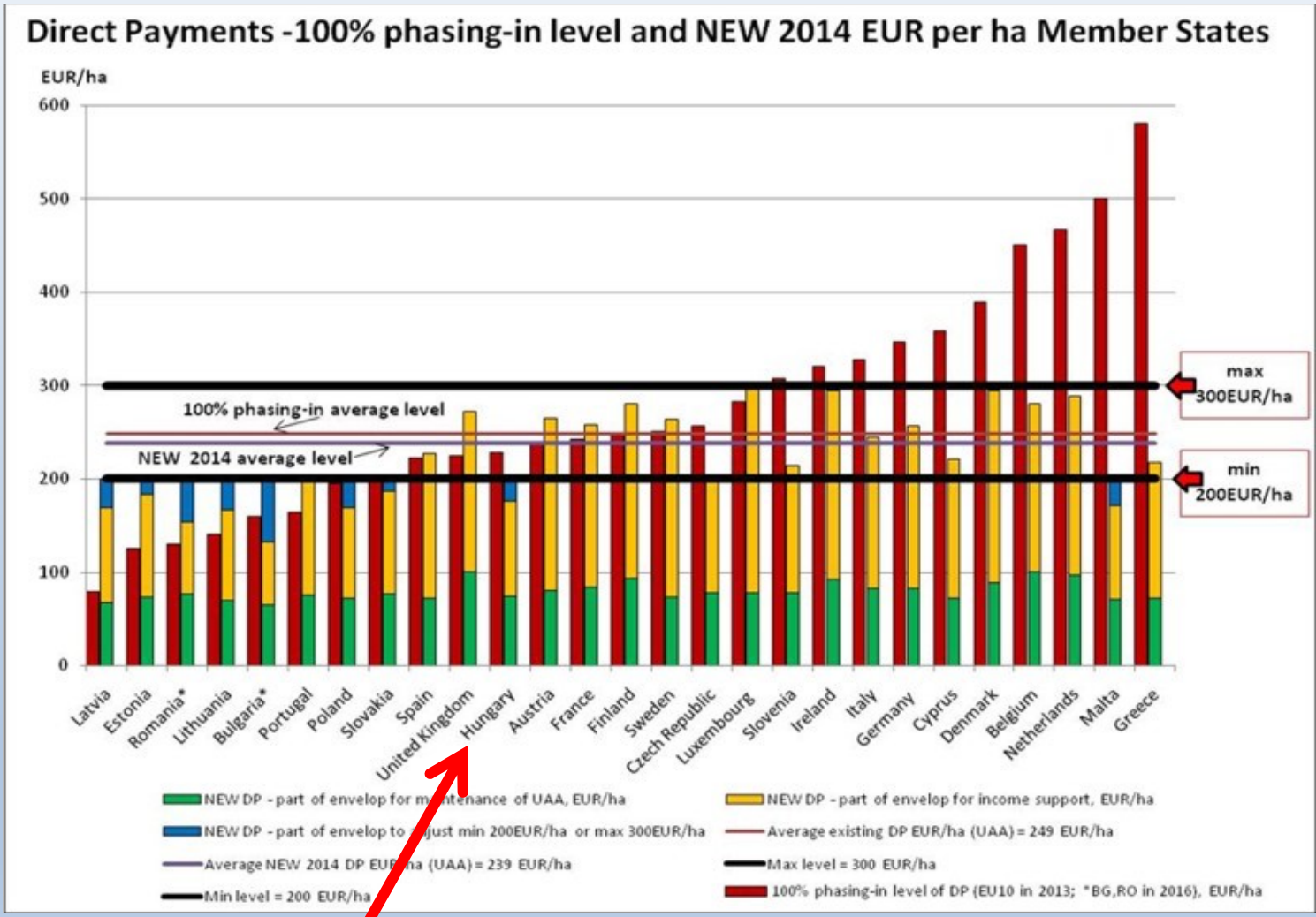

-19 < 0%

> 0%

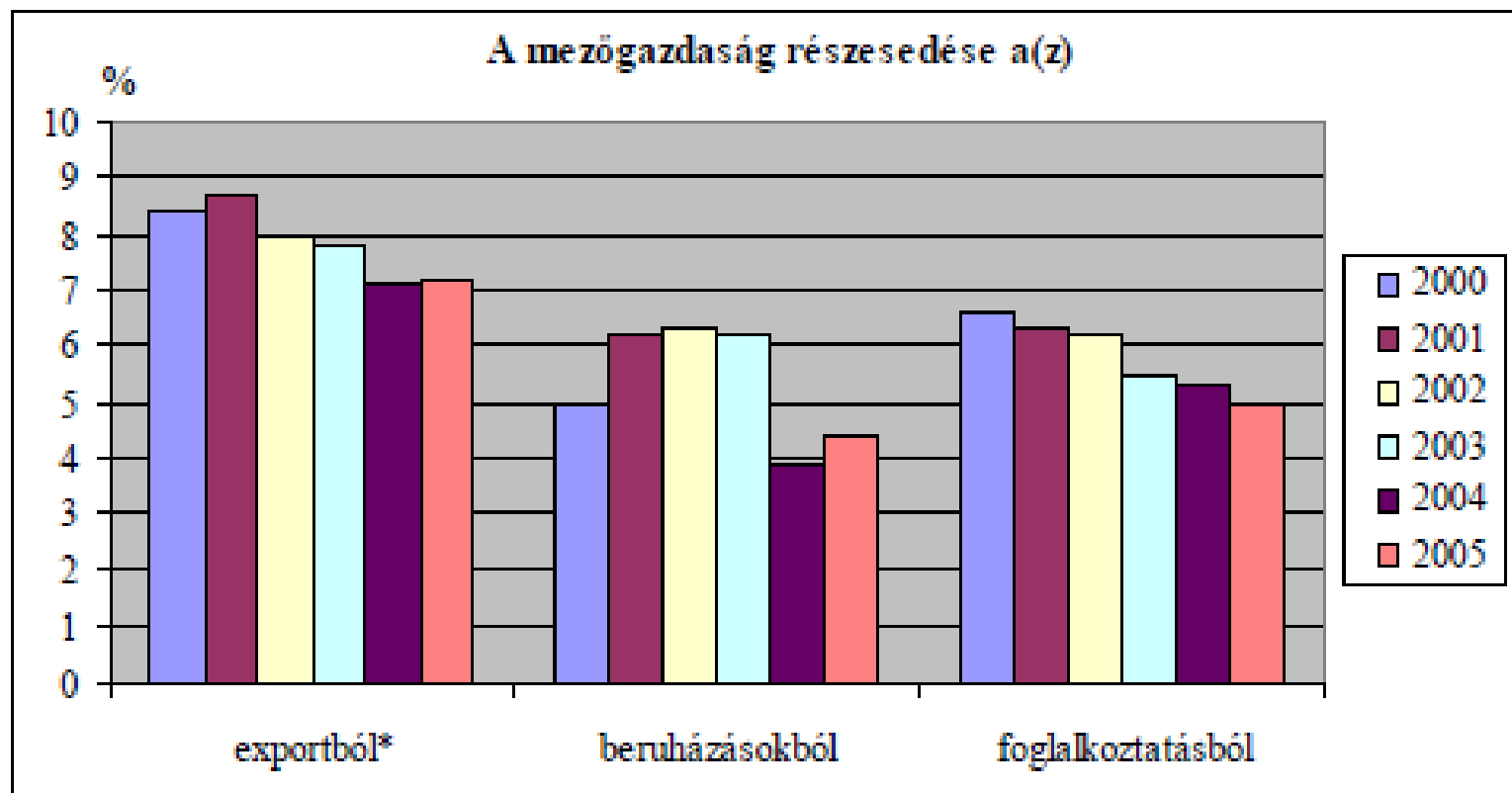
KAP kiadások változása a bővítések során

KAP kifizetések

A mezőgazdaság részesedése a GDP-ből

Megjegyzés: *az élelmiszeriparral együtt

A vidékfejlesztés stratégiai céljai 2020-ig

A 2014–2020-as időszakra szóló uniós vidékfejlesztési politika a következő három hosszú távú stratégiai célkitűzés megvalósítására irányul:

- versenyképesebbé kell tenni a mezőgazdaságot
- gondoskodni kell arról, hogy társadalmunk fenntarthatóan gazdálkodjon a természeti erőforrásokkal, és megtegye az éghajlatváltozás problémájának kezeléséhez szükséges intézkedéseket
- kiegyensúlyozott területfejlesztéssel – többek között munkahelyteremtéssel és megőréssel – meg kell erősíteni a vidéki gazdaságok és közösségek életképességét

A föld- és birtokpolitika céljai az NVS-ben

- A vidékfejlesztési prioritások intézkedési területekre bomlanak
- A tagállamoknak nemzeti, illetve regionális vidékfejlesztési programjaikat úgy kell kialakítaniuk, hogy azok az előbbi hat közös uniós prioritás közül legalább négy megvalósítását szolgálják
- A finanszírozást részben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) biztosítja
- Részben tagállami, illetve regionális forrásokból, esetenként magánberuházásokból kell állni

EU ELVÁRÁSOK

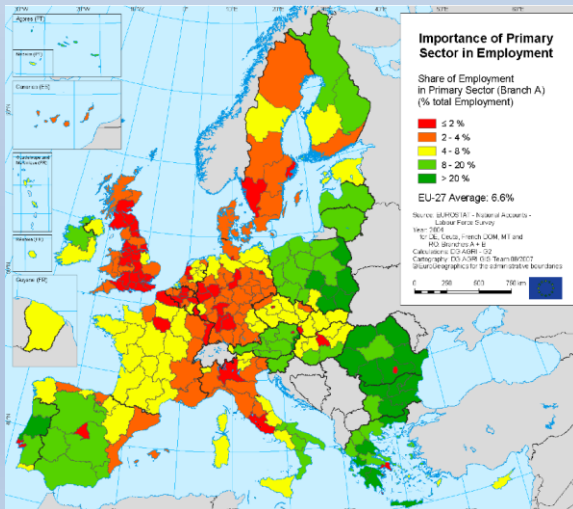
A tagállamoknak nemzeti, illetve regionális vidékfejlesztési programjaikat úgy kell kialakítaniuk, hogy azok az alább felsorolt hat közös uniós prioritás közül legalább négy megvalósítását szolgálják:

- tudásátadás és innováció ösztönzése*
- életképes és versenyképes mezőgazdasági termelés*
- élelmiszer-ellátási lánc megszervezése*
- ökoszisztémák megőrzése*
- erőforrás-hatékonyság, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és alkalmazkodó mezőgazdaság*
- társadalmi befogadás*

VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM

- *MAGYARORSZÁG PRIORITÁSAIT TARTALMAZZA*
- *4,2 MILLIÁRD EURO*
- *2014–2020*
- *3,4 MILLIÁRD EURO AZ EURÓPAI UNIÓTÓL (EMVA)*
- *740 MILLIÓ EURO NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS*

Forrás: capreform.eu

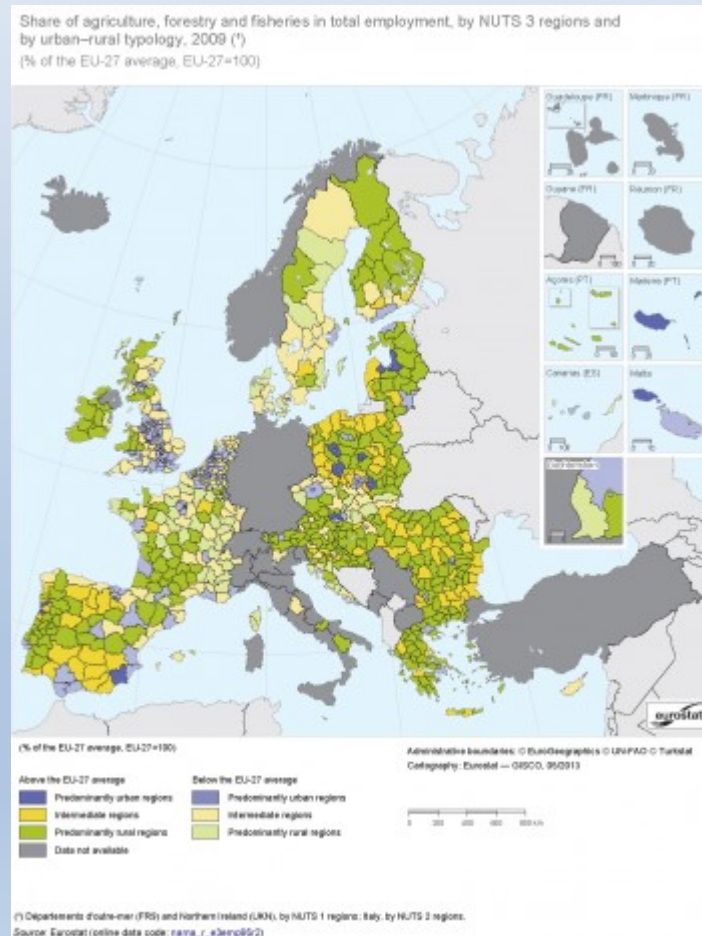
Forrás: eppgroup.eu

MEKKORA TERÜLET – HÁNY TERMELŐ?

- 538 000 ha TERMŐTERÜLET (BIODIVERZITÁS)
- 132 000 ha ERDŐ
- 2600 BERUHÁZÁSI PROJEKT
- 5500 FELDOLGOZÁSI PROJEKT
- 4800 VERSENYKÉPESSÉGI PROJEKT
- 3000 FIATAL TERMELŐ
- 3900 MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM

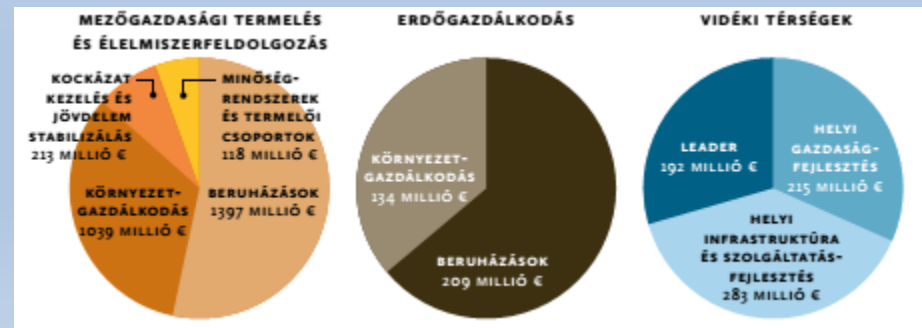
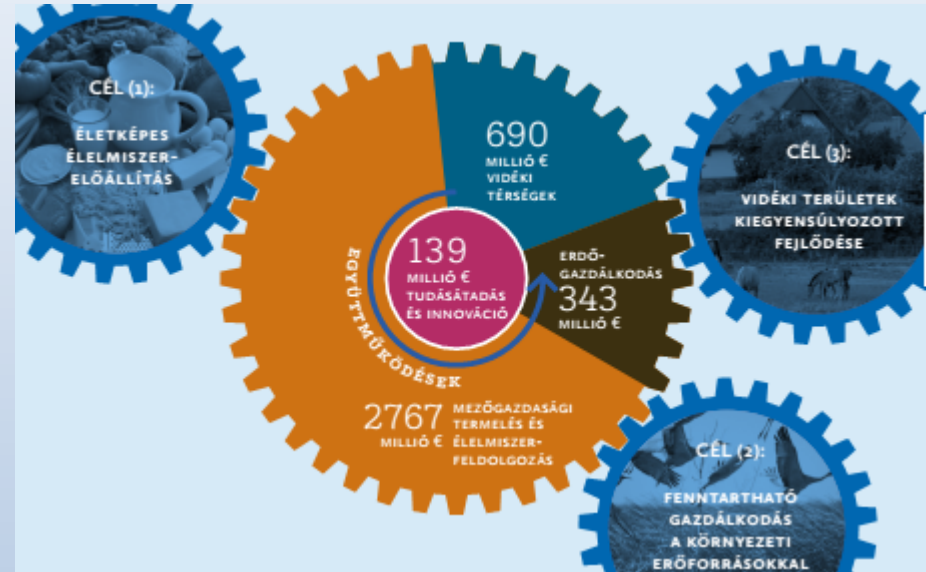

Forrás: ruralsociologywageningen.nl

Forrás: ec.europa.eu

VP

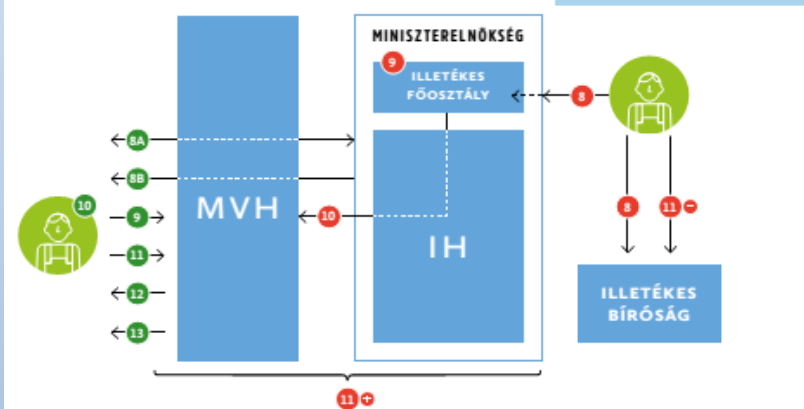
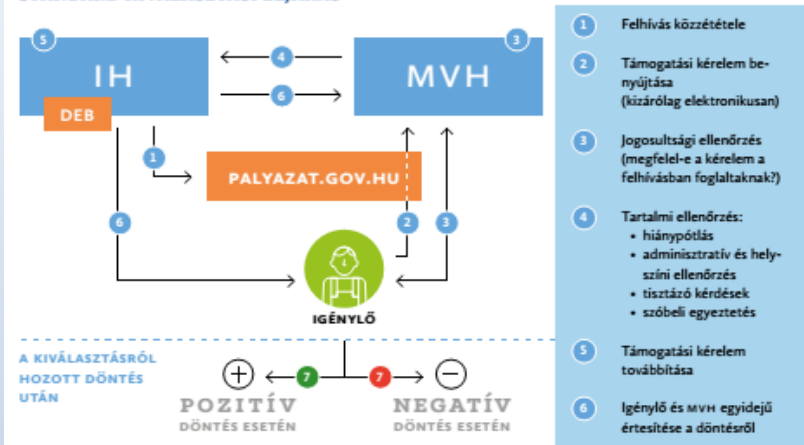

VP

	MINISZTERELNÖKSÉG (ME)	MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI HIVATAL (MVH)	FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM (FM)
szerep	irányító hatóság	kifizető ügynökség	illetékes hatóság/szakmai támogató
feladatok	<ul style="list-style-type: none"> VP összeállítása felhívások közzététele támogatói döntés meghozatala döntés-előkészítő bizottságok (DEB) összehívása egyes komplex témák döntéseihöz program szintű mutatószámok gyűjtése, értékelése 	<ul style="list-style-type: none"> támogatási és kifizetési kérelmek ellenőrzése kifizetések és azok könyvtartása egyéb IH-t támogató funkciók ellátása 	<ul style="list-style-type: none"> a kifizető ügynökség akkreditációja szakmai közreműködés az intézkedések, felhívások kialakításában

	TÁMOGATÁSI ELŐLEG	IDŐKÖZI KIFIZETÉSI IGÉNYLÉS	ZÁRÓ KIFIZETÉSI IGÉNYLÉS
időzítés	bármikor az első kifizetési igénylésig	a támogatási szerződésben meghatározott mérföldkö elérésekor	a támogatási szerződésben meghatározott határidőig
feltételek, kötelezettségek	<ul style="list-style-type: none"> kizárólag beruházásokra vehető igénybe lehetőségét és maximális mértékét a felhívás tartalmazza (mértéke nem haladhatja meg a támogatási összeg 50%-át) biztosíték rendelkezésre állásának igazolása az előleg kifizetésétől számított hat hónapon belül időközi kifizetési igénylés benyújtása 	<ul style="list-style-type: none"> szakmai és pénzügyi beszámoló benyújtása a mérföldkö elérését követő 10 napon belül (beszámolás a projekt előrehaladásáról, valamint az annak keretében felmerült és elszámolni kíván költségekről) az elszámolható költségek valóságát és a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok benyújtása (a megfelelő záradékokkal) az igényelt kifizetés összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át, de legalább a 200 ezer forintot 	<ul style="list-style-type: none"> szakmai és pénzügyi beszámoló benyújtása (a szakmai megvalósítás bemutatása; végleges elszámolás a projekttel összefüggésben felmerült, korábban el nem számolt költségekkel) előleggel való elszámolás, ha korábban nem történt meg adat szolgáltatása a bevételekről, amennyiben a projekttel összefüggésben bevétel keletkezett
kiegészítő információ	<ul style="list-style-type: none"> több részletben is igényelhető a kötelezettségek nem teljesítése, vagy a támogatás nem rendeltetésszerű használata esetén az előleget vissza kell fizetni 		<ul style="list-style-type: none"> a záró kifizetési igénylést akkor is be kell nyújtani, ha a korábbi kifizetési igénylésekben már megtörtént a teljes megítélt támogatással való elszámolás

STANDARD KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁS

Köszönöm a figyelmet!

GISOPEN 2016
2016. április 13-15.
Téradat – a keletkezéstől a szolgáltatásig

udvardy.peter@amk.uni-obuda.hu